

Nagu me uuliteel eraldame kaks peamist osist: jalg- ja sõidutee, nii teeme ka uuliliiklemises (Strassenverkehr, streettraffic) vahet jalakäijate ja sõidukite

124. joon. Kuhjuv liiklemine Kivisillal.

La circulation animée sur le pont de pierre (Kivisild) et dans ses environs.

Paremal turuväljal vasakul Tartu Pank, keskel Kivisilla kolmikväravad.

vahel. Nad ei erine mitte üksi vormilt ja suuruselt, vaid tavaliselt ka liiklemise laadilt, eeskätt kulgemisnobeduselt. Neist mõlemaist koosneva liiklemise kogupildi saamiseks linna kogu-ulatusel vajame meetodit, mis linnas märgiks liiklemiselt erinevad uulid ning näitaks, mil määral liigub inimhulki ja sõidukeid sel või teisel alal. Selleks oleme saraväärtuste interpolatsioonimeetodiga rööbiti arendanud uulijoonte interpolatsioonimeetodit, mis tugineb oletusele, et vaatluspunktide vahemikes kasvab või väheneb liiklemishulk enam-vähem pidevalt. Et vaatluspunktide piiratus igal pool interpolatsiooni ei võimalda, siis on kasutatud, kus tarvis, ka intra- ja ekstrapolatsiooni.

Rakendades ülalmainitud kolmel vaatlustunnil kogutud ainst selle meetodi teenistusse koostati Tartu jalgajate ja sõidukite uuliliiklemise planigrammid (vt. pl. XXIX—XXXVIII). Neil on vahet tehtud 1) keskpageva ja 2) keskpageva ning 3) saaliva — s. o. edasi-tagasi — liiklemise vahel.

Saalivat liiklemist on kasulik liigitada selle järele, kas liiklemishulk on

		liiklemine :								
		< 50 jalgajat tunnis (pro hora)		üksik	< 5 sõidukit tunnis (pro hora)					
50—	200	"	"	häre	5—	20	"	"	"	"
200—	500	"	"	põimis	20—	50	"	"	"	"
500—	2 000	"	"	vilgas	50—	200	"	"	"	"
2 000—	5 000	"	"	tiivis	200—	500	"	"	"	"
5 000—	20 000	"	"	kuhjuv	500—	2 000	"	"	"	"

See konventsionaalne liigitus soodustab kujutelma liiklemise levimisest ja uulipildist, eriti veel siis, kui me vahemikke suudame kooskõlastada otsese liiklemise pildiga. Seda on püütud saavutada päevapildistamise teel — vt. 124. kuni 128. joon.

Asetades iseajul registritud andmeile tuginevad liiklemisplanigrammid kohakuti, saavutati linna näilik liigestus uuliliiklemise suhtes ja kinnistati ühtlasi peaning lisaliiklemise uulid (vt. planigramm XXXIX). Vahe ise-uuliliikide ja linna